

Handläggare
Anette Petersson
Telefon: 08-508 24 420**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd

Trygghetsmål

- Svar på skrivelse från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet

Förvaltningens förslag till beslut

Att stadsdelsnämnden beslutar att målsättningen på 52% för 2018 kvarstår.

Susanne Leinsköld
StadsdelsdirektörSara Heppling Trygg
Avdelningschef

Sammanfattning

Den 1 februari 2018 inkom Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet med en skrivelse gällande förvaltningens trygghetsmål med uppmaningen att målvärdet ska revideras. Förvaltningen redovisar en jämförelse mellan olika stadsdelar och konstaterar att målsättningen för Skärholmen, gällande ökning i procentenheter, ligger i linje med jämförda förvaltningar, med undantag för Rinkeby-Kista, och är satt till en nivå som anses möjlig att påverka inom ramen för förvaltningens uppdrag och rådighet under budgetåret. Förvaltningen föreslår mot bakgrund av redovisad statistik samt resonemang att årsmålet om 52% kvarstår.

Ärendet

Den 1 februari 2018 inkom Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet med en skrivelse gällande förvaltningens trygghetsmål på 52% för 2018. Målet är lägst satt i hela staden. Man anser att målet är för lågt satt i jämförelse med Stockholms stads mål för trygghet som är 76% och uppmanar förvaltningen att revidera målvärdet. Med åtgärder som fler poliser, kameraövervakning, ordningsvakter, trygghetsjour och förstärkt drogpreventivt arbete anser man att målet kan höjas.

Utifrån detta ställs två frågor till förvaltningen:

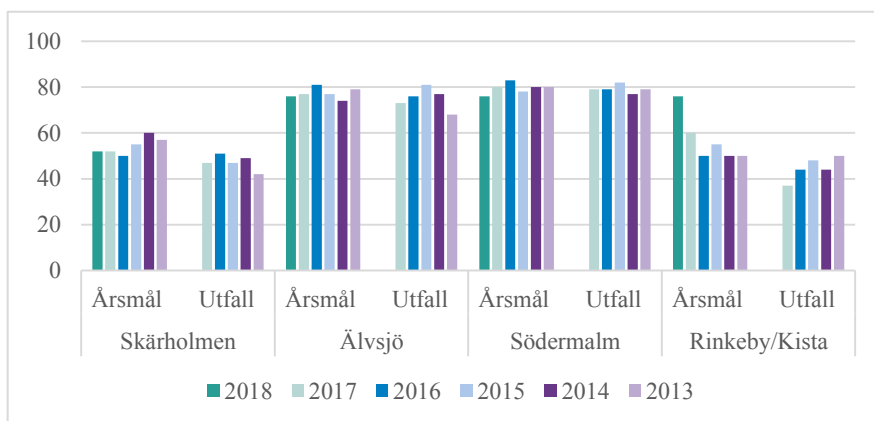
1. Kommer Skärholmen att revidera och höja stadsdelens trygghetsmål givet att Skärholmen sticker ut i förhållande till andra stadsdelar?
2. Hur kommer det sig att Skärholmen har som mål att endast hälften ska vara trygga?

Mätningar och statistik

Förvaltningens trygghetsarbete mäts huvudsakligen genom medborgarundersökningen, som är både stadsövergripande och som återkommer varje år, på frågan ”På det hela taget tycker jag att min stadsdel är trygg att bo i”. Svarsalternativen är; stämmer inte alls, stämmer ganska dåligt, varken eller, stämmer ganska bra och stämmer helt. Det är de två sista alternativen som utgör resultatet. Det är i förhållande till denna mätning som årsmålen sätts och uppföljning görs på indikatorn ”Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor”.

Nedan görs en jämförelse från år 2013 till 2018 mellan Skärholmen, Rinkeby-Kista, Södermalm och Älvsjö – två områden med relativt sett låga respektive två områden med relativt sett höga resultat gällande indikatorn ”Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor” från medborgarundersökningen:

Årsmål och utfall för indikatorn "Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor" 2013 - 2018 - Diagram

Årsmål och utfall för indikatorn "Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor" 2013 - 2018 – Tabell.
(Röda siffror betyder att årsmålet är lägre än föregående års årsmål)

	Skärholmen		Älvsjö		Södermalm		Rinkeby/Kista	
	Årsmål	Utfall	Årsmål	Utfall	Årsmål	Utfall	Årsmål	Utfall
2018	52		76		76		76	
2017	52	47	77	73	80	79	60	37
2016	50	51	81	76	83	79	50	44
2015	55	47	77	81	78	82	55	48
2014	60	49	74	77	80	77	50	44
2013	57	42	79	68	80	79	50	50

Ökning i %-enheter mellan målsättning innevarande år och utfall föregående år – Tabell:

	Skärholmen	Älvsjö	Södermalm	Rinkeby/Kista
2018	5	3	-3	39
2017	1	1	1	16
2016	3	0	1	2
2015	6	0	1	11
2014	18	6	1	0
2013	-	-	-	-

Källa till samtlig statistik: Stadens integrerade lednings- och styrsystem (ILS)

Jämförelsen visar bland annat att Södermalm och Älvsjö i högre utsträckning än Skärholmen och Rinkeby-Kista sänkt sina målsättningar efter ett år med låg måluppfyllelse. Den visar också att Rinkeby-Kista sticker ut när det gäller målsättning i jämförelse med utfall med den högsta ökningen på 39 % mellan 2017 års utfall och 2018 års målsättning. Skärholmen sätter i jämförelse med såväl Älvsjö som Södermalm mål som innebär en större ökning i procentenheter, och Södermalm är av de fyra i jämförelsen den enda förvaltning som satt ett årsmål för 2018 som är lägre än utfallet för 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Stadsutveckling och Medborgarservice samt i dialog med förvaltningens utvecklingschef.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Att ta fram mål

Inför planeringen av varje verksamhetsår gör förvaltningen en lägesbild och en bedömning av pågående arbete och nya behov för att nå stadens mål. Förvaltningen analyserar underlag så som trygghetsmätningen, medborgarundersökningen och inte minst vad medborgare som kommer i kontakt med förvaltningen lyfter (till exempel genom BRÅ/medborgarmöten eller Tyck till samt genom projekt så som Fokus Skärholmen och parkupprustningar inom vilka förvaltningen för dialog med invånare). Utifrån dessa underlag, men också med hänsyn till nämndens rådighet och förvaltningens resurser samt tidigare mål och resultat, tas ett årsmål fram.

Förvaltningen har för 2018, liksom tidigare år, satt ett mål som bedöms rimligt givet det en stadsdelsförvaltning bedöms ha möjlighet att påverka under verksamhetsåret. Det som mäts i medborgarundersökningen är hur många som tycker att stadsdelen är trygg att bo i. Resultatet varierar stort mellan olika delar av staden och förvaltningen menar att det i de stadsdelar där målen och resultaten är som högst finns en grundtrygghet hos befolkningen som i liten utsträckning är beroende av stadsdelsförvaltningens arbete eller insatser. Det gäller faktorer så som en generell hög utbildningsnivå, hög inkomst, god hälsa och kollektiv förmåga, hög delaktighet i samhället samt möjligheten att i stor utsträckning själv påverka sin situation, medan den påverkan som även dessa förvaltningar har på möjligheten att öka upplevelsen av trygghet med ett stort antal procentenheter under ett verksamhetsår är lika begränsade som till exempel i Skärholmen.

Som jämförelsen tidigare visar har Skärholmen och Rinkeby-Kista procentuellt sett högre ambitioner än Älvsjö och Södermalm. Skärholmens målsättning följer dock mer stadens nivåer när det gäller ökning, även i jämförelse med till exempel Hägersten-Liljeholmen, Bromma och Norrmalm, än Rinkeby-Kista som alltså satt en ökning med 39 procentenheter som mål för 2018.

Stadens trygghetsmätning som görs vart tredje år och som har ungefär dubbelt så många svarande som medborgarundersökningen (620 mot 240), visar att 85% känner sig trygga eller mycket trygga i sitt bostadsområde i Skärholmen. Det innebär att 47% av de svarande i medborgarundersökningar *tycker* att bostadsområdet är tryggt att bo i och 85% av de svarande i trygghetsmätningen *känner sig* trygga eller mycket trygga i sitt bostadsområde i Skärholmen.

Målsättningen i Skärholmen

Skärholmen har för 2018 det lägsta årsmålet i staden med 52%. Att målet för indikatorn inte sätts högre ligger generellt i linje med de jämförda förvaltningarna, med undantag för Rinkeby-Kista, liksom med övriga förvaltningar i staden, och är alltså satt till en nivå som anses möjlig att påverka inom ramen för förvaltningens uppdrag och rådighet under ett verksamhetsår. Målet på 52% är också detsamma som för 2017 och behålls, trots att resultatet för 2017 var lägre än för 2016. Målet för Skärholmen ligger alltså kvar på samma nivå som året innan, till skillnad från Älvsjö och Södermalm som sänkt sina målsättningar jämfört med 2017.

Trygghetsarbetet

Förvaltningen arbetar dagligen för att alla invånare ska uppleva att det är tryggt i Skärholmen och anser att det är ett mycket viktigt arbete att boende i stadsdelsnämndsområdet både känner sig trygga i sitt bostadsområde och tycker att deras bostadsområde är tryggt.

För att förstå skillnader mellan olika områden avseende upplevd otrygghet och viss typ av brottslighet lyfter forskning fram en social process som kallas *kollektiv förmåga*. Kollektiv förmåga utgör kombinationen av den sammanhållning eller tillit som finns i ett grannskap och viljan och förmågan att handla för det allmännas bästa när det behövs.

En kommande rapport från Hållbarhetskommisionen visar att det finns ett tydligt samband mellan ett bostadsområdes nivå av kollektiv förmåga och andelen som känner sig otrygga eller oroar sig för att utsättas för brott i Stockholms stad. Att stärka den kollektiva förmågan i grannskap som präglas av socioekonomisk utsatthet är därför en viktig utgångspunkt för att öka tryggheten där, och kan även bidra till att minska viss typ av brottslighet. I Vårberg där flest känner sig otrygga ser förvaltningen flera orsaker till att den kollektiva förmågan kan vara svår att upprätthålla, t ex orsaker som otrygga boendeförhållande och hög in- och utflyttning.

Orsakerna till den upplevda otryggheten, så väl som lösningar, behöver ständigt diskuteras på såväl kort som lång sikt. Utöver brist på kollektiv förmåga i vissa stadsdelsområden kan även kortsiktiga förklaringar finnas, bland annat de öppna drogsценerna i området, det har varit två dödsjutningar och andra skjutningar i stadsdelsnämndsområdet.

I de fallen är det männen som har utsatts för brott, vilket skulle kunna vara en av orsakerna till en högre upplevelse av otrygghet bland män i vissa områden. I slutet av året genomförde förvaltningen en egen telefonintervjuundersökning med 800 invånare från alla stadsdelar i området bland annat för att söka svar på frågan varför Skärholmen upplevs som otryggt. Det som lyftes som mest otrygghetsskapande av de svarande var ungdomar/ungdomsgång, kriminalitet/skottlossning/inbrott/bråk, alkohol/droger/narkotika, dålig belysning samt utemiljön/klotter/skräpigt. Förvaltningen ställde även frågan vad som skulle få invånare att känna sig tryggare i området, där angav flest svaren fler poliser/vakter, mer/bättre belysning och att få bort gäng/kriminaliteten/drogerna.

Under 2017 har förvaltningen tillsammans med polisen undertecknat en samverkansöverenskommelse på två år för att minska brottsligheten och öka tryggheten. Förvaltningen träffar polismyndigheten var 14:e dag för att följa upp lägesbilden och eventuellt fördela om resurser/prioritera insatser. Även arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet ses över för att ytterligare effektiviseras.

En satsning pågår för att kommunicera till invånare vad som görs i trygghetsarbetet och förvaltningen driver sedan ett år tillbaka två platssamverkansforum med aktörer runt Vårbergs centrum och Sättra centrum. För tillfället arbetar förvaltningen också för att öka svarsfrekvensen i medborgarundersökningen genom att bland annat lyfta den i tidningsannonser och på sociala medier.

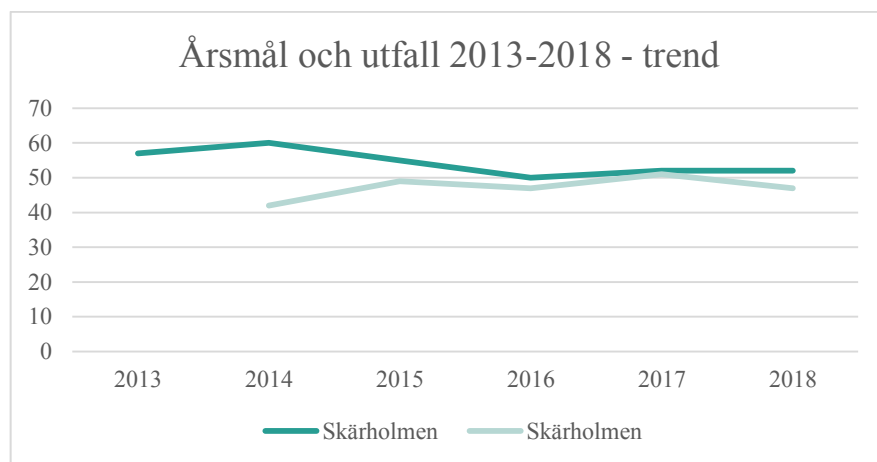
Förvaltningen ansöker om trygghetsmedel för att genomföra belysningsinsatser i samtliga fyra stadsdelar, med fokus på de platser som kvinnor uppgett i kvalitativa undersökningar så som dialoger och medborgarmöten då trygghetsmätningen visar att just kvinnor är mindre nöjda med belysningen.

Den 21 februari 2018 beslutade kommunstyrelsen att godkänna ett antal satsningar för trygghet i Stockholms stad, bland annat ordningsvakter och kameraövervakning. Arbetet utgår från stadsledningskontoret (SLK) i samarbete med stadsdelarna och hur det ska se ut i detalj utreds nu av stadsledningskontoret, men planen är att staden ska erbjuda ambulerande team med ordningsvakter som med kort varsel kan sättas in på platser som bedöms vara i behov av en nivå mellan polis och stadens normala trygghetsarbete.

Utöver detta pågår ett ständigt arbete med att öka inkluderingen av invånare och minska känslan av utanförskap, bland annat genom att testa olika metoder och arbetssätt – så som till exempel platssamverkan och medborgarbudget. Trygghetsmätningen visar att det är i framförallt Vårberg, för både män och kvinnor, som det trygghetsskapande arbetet behöver prioriteras, men även för kvinnor i Bredäng och Skärholmen. Förvaltningen kommer att arbeta för att stärka kvinnors organisering i samtliga stadsdelar genomför en medborgarbudgetprocess för trygghetsinvesteringar i Vårberg.

Utöver ovanstående pågår arbetet med bland annat socialt stöd till nyanlända, medborgarvårdar i Vårberg och sociala insatsgrupper.

Förvaltningen menar att arbetet för ökad trygghet är långsiktigt och statistiken mellan 2013 och 2018 visar dels på en svagt positiv trend men också på en minskad diskrepans mellan mål och utfall vilket förvaltningen menar är positivt och tyder på att den analys som förvaltningen gör blir allt mer träffsäker.

Förvaltningen föreslår mot bakgrund av redovisad statistik samt ovan resonemang att årsmålet om 52% kvarstår.

Bilaga

1. Skrivelse om trygghetsmål